

Erfgoed

Erfgoed en Heuvelland: een bijzondere relatie

Heuvelland heeft een heel bijzondere relatie tot haar erfgoed. Hier speelden zich bijzondere gebeurtenissen en processen af. Alle hebben ze daarvan zichtbare en minder zichtbare sporen nagelaten. We hebben relicten/verhalen uit de prehistorie, over de Kelten, landbouw in de Middeleeuwen, Geuzentroebelen in de 16de eeuw, een molen uit de 19de eeuw, de eerste industrialisatie in de landbouw, de Eerste en Tweede Wereldoorlog, de Koude Oorlog, e.a.

De rol van de Eerste Wereldoorlog is van groot belang. Die heeft de hele streek zoals die gedurende eeuwen was opgebouwd, op korte termijn vrijwel volledig vernietigd en vele materiële resten van het verleden dus ook. Op dezelfde plaatsen werd bijna alles herbouwd. Bijna een eeuw na die oorlog groeit het besef dat dit conflict een aanzienlijk aanbod van nieuw erfgoed heeft opgeleverd. Bovendien wordt ook de lange tijd verguisde wederopbouwarchitectuur uit de jaren 1920 nu als waardevol aangezien.

Materieel erfgoed

- het roerend erfgoed: historische objecten, informatie of andere ‘dynamische’ of beweeglijke culturele bronnen die mogelijkheden inhouden van gemeenschappelijke betekenis **de dingen**
- het onroerend erfgoed : monumentenzorg, stedelijke en agrarische landschappen, archeologisch patrimonium
- het levend erfgoed: de zorg voor oude Vlaamse rassen: schapen, kippen, paarden e.a. maar ook voor oude fruitrassen
- het papieren erfgoed: de archieven van de gemeente, het OCMW en hun voorgangers
- de cultuurdienst werkt momenteel aan een volledig overzicht van alle 'object inventarissen'/depots en waar alles zich bevindt .
 - * prehistorische bijlen: een 14 tal, in particulier bezit en verspreid in musea;
 - * prehistorische materiaal als scrabbers, silex speer of pijlpunten, vuistbijlen: teksten beschikbaar op cultuurdienst.
 - * centraal archeologische inventaris: 71 ‘vondsten’ registraties, zie database op website VIOE.
 - * onderzoek Kemmelberg: digitaal archief beschikbaar (zie project Kemmelberg van de provincie).
 - * landbouwcollectie: CAG, 62 waardevolle stukken geselecteerd /beschreven.
 - * inventaris bouwkundig erfgoed Heuvelland, St-Lucas: 1745 (57%) op een totaal bestand van 3038 huizen heeft in deze studie een code ontvangen.
 - * ‘Heuvellanse curiosa ‘ : een onvolledige lijst is beschikbaar op de cultuurdienst van Heuvelland gelinkte meestal toeristische producten.
 - * www.heuvellandverbeeldt.be¹ : een verzameling van postkaarten, oude foto's, documenten uit particulier bezit.

Immaterieel erfgoed

- de beeldvorming via historische beschrijvingen of andere ‘dynamische’ of beweeglijke culturele bronnen die mogelijkheden inhouden van gemeenschappelijke betekenis bv. verhalen, kleine geschiedenissen, sporen, verbanden... **de verhalen**

1. <http://www.heuvellandverbeeldt.be>

- ‘la memoire du geste’ verbale en non verbale kennisoverdracht van technieken gelinkt aan oude ambachten waarbij de verhouding meester – leerjongen centraal staat: manden vlechten, riet kappen, schapen hoeden, paarden mennen, omheining vlechten m.a.w. een stiel leren.... Deze technieken komen nu terug tot leven bij natuurbeheerswerken of in de vernieuwde aandacht voor tuinaanleg.
- Heuvelland telt 207 volksverhalen en legenden, waarvan sommige uniek zijn voor de streek. Deze zijn allemaal terug te vinden op de website : www.volksverhalen.be²

Velden

Naam	Waarde
Thema's	Ontspanning / Erfgoed
Doelgroepen	Iedereen
Dienst	Diensten / Algemene zaken / Secretarie / Archiefdienst Diensten / Vrije tijd / Cultuur Diensten / Vrije tijd / Toeristische dienst